

Bryssel 19.11.2013
COM(2013) 804 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

.eu-alueen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

.eu-alue-tunnuksen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTA

Huhtikuussa 2013 .eu-alue-tunnus vietti seitsemättä vuosipäiväänsä. Noiden seitsemän vuoden aikana siitä kasvoi internetin yhdenneksitoista käytetyin alue-tunnus (TLD) ja kuudenneksi suosituin maantieteellinen alue-tunnus (ccTLD) maailmassa. Alue-tunnuksen asema heikkeni hieman aiempiin vuosiin verrattuna kahden muun alue-tunnuksen (.tk ja .cn) aggressiivisten markkinointikampanjoiden vuoksi. Sillä on yli 3,7 miljoonaa rekisteröityä käyttäjää ja siitä onkin tullut arvossa pidetty vaihtoehto internet-osoitettaan valitseville eurooppalaisille.

Tämä kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle koskee .eu-alue-tunnuksen toteutusta, vaikutuksia ja toimintaa kuluneen kahden vuoden aikana. Alue-tunnuksen ”.eu” perustamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 733/2002 8 artiklan mukaisesti komission on toimitettava kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuoden kuluttua asetuksen antamisesta ja sen jälkeen joka toinen vuosi.

Kertomus on jatkoa vuosien 2007¹, 2009² ja 2011³ kertomuksille ja kattaa alue-tunnuksen kehityksen 1. huhtikuuta – 31. maaliskuuta 2013.

2. .EU-ALUE-TUNNUKSEN OIKEUDELLISET PUITTEET JA PERUSPERIAATTEET

.eu-alue-tunnus perustettiin seuraavilla säädöksillä:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 733/2002, annettu 22 päivänä huhtikuuta 2002, alue-tunnuksen ”.eu” perustamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna⁴, jäljempänä ”puiteasetus”;
- Komission asetus (EY) N:o 874/2004, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2004, ”.eu”-alue-tunnuksen perustamista ja käyttöä koskevista yleisistä toimintasäännöistä ja rekisteröintiä koskevista periaatteista, sellaisena kuin se on muutettuna⁵, jäljempänä ”periaateasetus”.

Raportointikaudella komission asetusta (EY) N:o 560/2009, jolla muutettiin komission asetusta (EY) N:o 874/2004 .eu-alue-tunnuksen alaisten kansainvälistettyjen verkkotunnusten

¹ KOM(2007) 385 lopullinen. Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Kertomus .eu-alue-tunnuksen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta, 6. heinäkuuta 2007.

² KOM(2009) 303 lopullinen. Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Kertomus .eu-alue-tunnuksen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta, 26. kesäkuuta 2009.

³ KOM(2011) 616 lopullinen. Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Kertomus .eu-alue-tunnuksen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta, 5. lokakuuta 2011.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1137/2008, annettu 22 päivänä lokakuuta 2008, eräiden perustamissopimuksen 251 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisten säädösten mukauttamisesta neuvoston päätökseen 1999/468/EY valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn osalta – Valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn mukauttaminen – Ensimmäinen osa (EUVL L 311, 21.11.2008, s. 1).

⁵ Komission asetus (EY) N:o 1654/2005, annettu 10 päivänä lokakuuta 2005 (EUVL L 266, 11.10.2005, s. 35), komission asetus (EY) N:o 1255/2007, annettu 25 päivänä lokakuuta 2007 (EUVL L 282, 26.10.2007, s. 16) ja komission asetus (EY) N:o 560/2009, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2009 (EUVL L 166, 27.6.2009, s. 3).

(IDN) mahdollistamiseksi, oikaistiin ilmeisten virheiden poistamiseksi liitteessä olevasta varattujen verkkotunnusten luettelosta. Oikaisu hyväksyttiin 20. maaliskuuta 2012.

Komission valitsema rekisteri⁶, EURid (European Registry for Internet Domains), vastaa .eu- aluetunnuksen organisoinnista, hallinnosta ja ylläpidosta. Se on riippumaton organisaatio, joka tekee tarvittavat päätökset itsenäisesti puiteasetusta noudattaen⁷.

Tätä kertomusta laadittaessa komission yksiköt arvioivat tarvetta muuttaa komission asetusta (EY) N:o 874/2004 lisäämällä siihen säännöksiä, jotka liittyvät ns. homoglyph bundle -ryhmien käsittelyyn, Kroatian liittymiseen EU:hun, Serbian, Montenegron ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian EU-ehdokkauteen, EFTA- ja ETA-maiden mahdollisuuden rekisteröidä .eu- aluetunnuksen alaisia verkkotunnuksia ja joidenkin sellaisten varattujen verkkotunnusten oikaisuihin, joissa esiintyy saksan kaksois-s (ß) ja kreikan loppu-sigma (ς).

3. .EU-VERKKOTUNNUSTEN REKISTERÖINTI JA KÄYTTÖ

Raportointijaksolla .eu- aluetunnus jatkoi muiden eurooppalaisten maatunnuspohjaisten aluetunnuksen tavoin tasaista kasvuaan. Rekisteröityjä osoitteita oli kaikkiaan 3,7 miljoonaa, joten tunnus oli maailman yhdenneksitoista suurin aluetunnus ja Euroopan neljänneksi suosituin maatunnuspohjainen aluetunnus. Rekisteröintien määrä oli kasvanut 0,3 miljoonalla edellisen Euroopan parlamentille ja neuvostolle annetun kertomuksen jälkeen.

Euroopassa vain .de (Saksa), .uk (Yhdistynyt kuningaskunta) ja .nl (Alankomaat) ovat vahvemmassa asemassa rekisteröintien määrässä mitaten. Maailmanlaajuisesti rekisteröidympiä ovat .com, .net, .org ja .info sekä kaksi maantieteellistä aluetunnusta .tk (Tokelau) ja .cn (Kiina) (ks. liite 1). Suurimmat .eu- aluetunnuksen markkinat ovat Saksa (30,4%), Alankomaat (13%), Ranska (9,1%), Yhdistynyt kuningaskunta (9%) ja Puola (6,5%) (ks. liite 4).

Markkinat ovat heilahdelleet monessa EU-maassa. Talous- ja finanssikriisistä huolimatta .eu- aluetunnus on jatkanut ja joissain maissa jopa kiihdyttänyt kasvuaan.

Sen uusimisaste on edelleen keskimäärin 80 prosenttia (alalla yleensä keskimäärin 73 prosenttia).

Alan kilpailu on voimistunut viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana, kun maantieteellisiä aluetunnuksia on vapautettu ja uusia aluetunnuksia otettu käyttöön ja jo käytössä olevia uudistettu (esim. .co ja .me) Yli tuhannen uuden yleisen aluetunnuksen (gTLD) tulo tulee olemaan iso markkinashokki, joka todennäköisesti ravistelee nykyisiä liiketoimintamalleja ja entisestään kiihdyttää alan kilpailua.

Historiallisen kehityksen ja nykyisen markkinatilanteen valossa EURidin tavoitteena on ylläpitää rekisteröintien määrän kasvu tasaisesti 5–8 prosentissa/vuosi. Rekisterillä on vuotuinen markkinointi- ja viestintäsuunnitelma näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

⁶ Komission päätös 2003/375/EY, tehty 21 päivänä toukokuuta 2003, .eu- aluetunnusrekisterin nimeämisestä.

⁷ Ks. asetuksen (EY) N:o 733/2002 johdanto-osan 9 ja 12 kappale, 2 artiklan a kohta, 3 artiklan 1 kohdan c alakohta ja 3 artiklan 2 kohta.

4. KANSAINVÄLISTETYT ALUETUNNUKSET (IDN)

4.1. .eu-IDN

Kansainvälistettyjen aluetunnusten, eli verkkotunnuksen viimeisen pisteen oikealla puolella olevan osan, käyttöönotto kuuluu ICANNin toimivaltaan⁸. ICANN käynnisti 16. marraskuuta 2009 nopeutetun hyväksymisprosessin⁹ helpottaakseen maatunnuksia (esim. .gr, .bg, .eu) edustavien, ei-latinalaisia merkistöjä (esim. kyrillinen, kreikkalainen, arabialainen ja kiinalainen merkistö) käyttävien aluetunnusten muotojen käyttöönottoa. Prosessi koostuu kolmesta vaiheesta: i) tietyn maan rekisteri hakee lupaa käyttää tiettyä merkkijonoa (maan maatunnus toisen merkistön mukaisena ilmaisuna) internet-yhteisön tuella (”yhteisön tuki”) alueellaan ja esittää perustelut kyseisen merkkijonon valinnalle (”mielekkyyss”-kriteeri); ii) ICANN arvioi pyydetyn merkkijonon ja siirtää sen sitten riippumattomaan komiteakäsittelyyn, jossa selvitetään, ettei se ole ristiriidassa olemassa olevien aluetunnusmerkkijonojen kanssa (”erottuvuus”-kriteeri); iii) hyväksymisen jälkeen uusi merkkijono osoitetaan rekisterin käyttöön (”delegointi”).

EURid jätti ICANNille hakemuksen .eu-alueen kyrillisestä ja kreikkalaisesta versiosta 5. toukokuuta 2010. Hakemus perustui Kyproksen, Kreikan ja Bulgarian komissiolle ilmoittamiin .eu-päätteen versioihin¹⁰ (kreikkalaisen merkistön .ev ja kyrillisen merkistön .eu).

ICANN vahvisti kahden ensimmäisen kriteerin täyttymisen (”yhteisön tuki” ja ”mielekkyyss”).

Helmikuussa 2012 IANA/ICANN ilmoitti EURidille, että kyrillinen merkkijono (.eu) oli läpäissyt arvioinnin, mutta kreikkalainen merkkijono ei ollut läpäissyt menettelyn teknistä arviointivaihetta, koska se on ”silämääräisesti joko identtinen tai sekoitettavissa ainakin kolmen ISO 646-BV-merkkijonon (”eu”, ”ev” ja ”ev”) kanssa”. Komissio pyysi EURidia lykkäämään mahdollista kyrillisen merkkijonon (.eu) delegointipyyntöä, kunnes kreikkalaiseen merkkijonoon (.ev) liittyvät kysymykset on ratkaistu, koska pyyntö voitaisiin tulkita ICANNin päätöksen hyväksymiseksi.

Elokuussa 2012 EURid toimitti ICANNille selvityksen kreikkalaisen merkkijonon (.ev) visuaalisesta esityksestä. Selvityksessä pääteltiin kognitiivisiin neurotieteisiin tukeutuen, että kreikan merkkijonon (.ev) sekoittaminen ICANNin arvioinnissa mainittujen merkkijonojen kanssa on hyvin epätodennäköistä, etenkin noudattaessa sääntöä, jonka mukaan toiseksi ylimmän tason tunnuksen on merkistöltään vastattava ylimmän tason aluetunnusta. Tällä välin maatunnusten tukiorganisaatio ccNSO (Country Code Names Supporting Organisation) on käynnistänyt kansainvälistettyjen aluetunnusten nopeutetun hyväksymisprosessin puitteissa periaatepäätösmenettelyn (Policy Development Process) muutoshakuprosessin luomiseksi merkkijonojen epäämisiä varten, jotta kielitieteen asiantuntijoista koostuva lautakunta voisi tehdä niistä uuden arvioinnin. Tätä kertomusta laadittaessa ccNSO:n suositus kansainvälistettyjen aluetunnusten prosessin tarkastelemisesta uudelleen on edennyt ccNSO:n neuvoston äänestykseen, minkä jälkeen siitä äänestävät ccNSO:n jäsenet ja ICANNin johtokunta.

⁸ ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) on voittoa tavoittelematon yksityisen sektorin organisaatio. Lisätietoja: <http://www.icann.org/>.

⁹ Lisätietoa nopeutetusta hyväksymisprosessista: <http://www.icann.org/en/topics/idn/fast-track/>.

¹⁰ Kypros ja Kreikka lokakuussa 2008 ja Bulgaria helmikuussa 2009.

5. REKISTERIN TOIMINTA

5.1. Rekisteri

Komissio nimesi EURidin .eu-rekisteriksi vuonna 2003 asiasta järjestetyn kiinnostuksenilmaisupyynnön jälkeen¹¹.

Komissio teki EURidin kanssa 12. lokakuuta 2004 palveluntarjontasopimuksen, joka uusittiin vuonna 2009 viideksi vuodeksi 12. lokakuuta 2014 asti.

EURid on Euroopan laajuisesti toimiva voittoa tavoittelematon organisaatio, jonka päätoimipaikka on Diegemissä (Belgia) ja alueelliset toimipisteet Tukholmassa, Prahassa ja Pisassa¹².

5.2. Yhteydet rekisterinpitäjiin

.eu-rekisteri ei itse toimi rekisterinpitäjänä¹³. EURidin toiminnan painopisteenä on tarjota laadukkaita palveluja sen 780 akkreditoidulle rekisterinpitäjälle. Akkreditoitujen rekisterinpitäjien lukumäärä on vähentynyt kahden viime vuoden aikana, kun tiettyjen rekisterien toimintaa on yhdistetty. EURid järjestää säännöllisesti asiakastytyväisyystutkimuksia. Viimeisimmässä .eu-alue-tunnusta koskeneessa tyytyväisyystutkimuksessa, jotka tehtiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, 95 prosenttia kyselyyn osallistuneista ilmoitti olevansa joko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä (2011: 93 %). Vastanneista 80 prosenttia antoi arvosanaksi kymmeneen yltävällä asteikolla vähintään kahdeksikon, kun heiltä kysyttiin, haluavatko he jatkaa EURidin asiakkaina vaiko siirtyä käyttämään toista palveluntarjoajaa. Investointia .eu-alue-tunnuksen pidetään edelleen järkevänä, ja tämä näkyy nyt myös paremmin asteikon yläpäässä (47 prosenttia haastatelluista antoi tähän liittyen arvosanaksi kahdeksan kymmenestä, kun vastaava osuus oli 44 prosenttia vuonna 2010).

EURid on nyt vuorovaikutuksessa rekisterinpitäjien kanssa myös sosiaalisen median, kuten Facebookin ja Twitterin, kautta sekä YouTube-sivustolla¹⁴, jolla on katseltavissa yli 100 videota .eu-alue-tunnukseen liittyvistä kokemuksista.

Kuluneiden kahden vuoden aikana .eu-rekisteri työskennellyt tehdäkseen kauppa- ja siirtomenettelyihin muutoksia, jotka tulivat voimaan 21. marraskuuta 2012. Näihin kuuluvat Registry Lock -toiminto, joka lisää .eu-verkkotunnusten turvallisuutta, monivuotisten rekisteröintien käyttöönotto 7. huhtikuuta 2011 (vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä tehtiin 6 466 uutta yli vuoden pituisia rekisteröintiä, joiden osuus oli 3,1 prosenttia kaikista vuosineljänneksen rekisteröinneistä; tämä vastaa kehitystä muiden alue-tunnusten monivuotisissa rekisteröinneissä) sekä uusien palvelujen tarjoaminen rekisterinpitäjille. Kahden viime vuoden aikana rekisteri on yhteistyössä rekisterinpitäjiensä kanssa kampanjoinut .eu-alue-tunnuksen puolesta yhteisrahoitettavassa markkinointiohjelmassa ja muissa kannustinohjelmissa. Markkinointiohjelmasta on tullut yhä suosituimpi rekisterinpitäjien keskuudessa, ja se on otettu käyttöön myös muissa rekistereissä.

Rekisteri on pyrkinyt lisäämään tietoisuutta .eu-alue-tunnuksesta erityisellä visuaalisella mainonnalla ja julistekampanjoilla neljällä eurooppalaisella lentoasemalla (Bryssel, Kööpenhamina, Milano-Linate ja München). Kaikki kampanjat ohjaavat rekisterin erityiselle markkinointisivustolle (ambitionhasanaddress.eu), jolla internetin käyttäjät voivat nähdä,

¹¹ Asetuksen (EY) N:o 733/2002 3 artiklan 1 kohdan b alakohta.

¹² Lisätietoja EURidista: <http://www.eurid.eu/en/about-us>.

¹³ Asetuksen (EY) N:o 733/2002 3 artiklan 4 kohta.

¹⁴ Facebook (EUregistry), Twitter (@Euregistry), YouTube (Europeanregistry).

millaisia kokemuksia yritykset ja yksityishenkilöt ovat saaneet valittuaan .eu-verkkotunnuksen toimintansa ja/tai tuotteidensa esittelemiseksi verkossa.

5.3. Taloudellinen tilanne

Rekisterin taloudellinen tilanne pysyi raportointijaksolla vakaana.

Rekisterin vakavaraisuus on keskeinen tekijä .eu-alueen uskottavuuden kannalta. Komissio seuraa lainsäädännön ja palveluntarjontasopimuksen mukaisesti tarkkaan rekisterin taloudellista tilaa. Komissio hoitaa valvontarooliaan muun muassa perehtymällä tilintarkastajien huomioihin, taloudellisiin vuosineljännes- ja vuosiraportteihin, neljä kertaa vuodessa annettaviin edistymisraportteihin, budjettiehdotuksiin sekä strategia- ja markkinointisuunnitelmiin. Talouskysymyksistä keskustellaan rekisterin kanssa säännöllisesti neljännesvuosittain järjestettävissä tapaamisissa ja alemman tason yhteydenpidossa.

Rekisterin toiminnan alkuvaiheessa suurista rekisteröintimääristä saadut tulot olivat huomattavasti suuremmat kuin rekisterin kustannukset. Tästä johtuvat vuotuiset ylijäämät siirrettiin EU:n talousarvioon. Rekisteri on asteittain alentanut rekisterinpitäjiltä perimiään maksuja. Helmikuussa 2012 karanteenista vapauttamisista ja uudelleenaktivoinneista perittävien maksujen määräksi vahvistettiin 4 euroa, kun asiasta oli ensin kuultu intressitahoja sekä rekisterin sisällä että sen ulkopuolella. Verkkotunnuskannan kasvaessa myös verkkotunnusten uusimisesta saatavat tulot ovat kasvaneet. Jotta rekisteri voisi täyttää omakustannushintaa koskevan sopimusvelvoitteensa, se päätti alentaa verkkotunnuksen uusimisesta ja rekisteröintijakson jatkamisesta perittävää maksua 4 eurosta 3,75 euroon 1. tammikuuta 2013 alkaen.

Rekisterin keskeiset taloudelliset muuttujat pysyivät vakaina vuosina 2011 ja 2012. Sekä rekisterin tulot että kustannukset olivat molempina vuosina 13 miljoonan euron luokkaa. Tämän johdosta nettotulos on ollut tasapainoisempi kuin aiempina vuosina, ja EU:n talousarvioon siirrettiin ylijäämänä 772 892 euroa varainhoitovuonna 2011 ja 443 117 euroa varainhoitovuonna 2012.

Komissio perehtyi tarkasti muutoksiin rekisterin budjetoiduissa ja todellisissa kustannuksissa, erityisesti markkinointikustannuksiin (2,8 miljoonaa euroa vuonna 2011 ja 2,7 miljoonaa vuonna 2012) ja henkilöstökustannuksiin (4,0 miljoonaa euroa vuonna 2011 ja 4,4 miljoonaa vuonna 2012). Kustannusten nousu perustui tarpeeseen parantaa palvelunlaatua ja turvallisuustasoa.

Rekisterin varat jakautuvat neljään luokkaan: poistot, investointivarat, sosiaaliperusteiset vastuut ja lakisääteiset vastuut. Raportointikaudella varojen kokonaistaso pysyi vakaana: 5,4 miljoonaa euroa vuonna 2011 ja 5,0 miljoonaa euroa vuonna 2012. Vuoden 2012 lopulla tämä kokonaissumma jakautui seuraavasti: poistot 1,0 miljoonaa euroa, investointivarat 0,5 miljoonaa euroa, sosiaaliperusteiset vastuut 2,7 miljoonaa euroa ja lakisääteiset vastuut 0,8 miljoonaa euroa. Lisäksi on tehty 150 000 euron varaus, jonka tarkoituksena on edistää vaihtoehtoista riidanratkaisumenettelyä ja kannustaa sen käyttöön.

5.4. Toiminnan jatkuvuus, kestävyys ja laatu

5.4.1. Toiminnan jatkuvuus

Kriisinhallintavalmiuksiansa testaamiseksi EURid teki 12. joulukuuta 2012 toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelmansa (Business Continuity Plan, BCP) mukaisen onnistuneesti läpiviedyn yllätysharjoituksen. Harjoituksessa palvelut EPP, Registrar Extranet, Registrar DAS ja Registrar WHOIS siirrettiin yhdestä datakeskuksesta toiseen ja takaisin. Vaikutus rekisterinpitäjien infrastruktuuriin oli hyvin vähäinen – noin 15 minuutin tilapäinen keskeytys, mikäli rekisterinpitäjät olivat panneet täytäntöön EURidin vuoden 2011 BCP-harjoituksen jälkeen käyttöön ottamat parhaat käytännöt. Täydellisten verkkotunnusten (Fully

Qualified Domain Names, FQDN) käyttö rekisterinpitäjien palveluissa takasi läpinäkyvän automaattisen vaihdon varajärjestelmään siirron tapahtuessa.

Päädatakeskuksessa simuloidun ongelmatilanteen jälkeen EURid vaihtoi automaattisesti toiseen datakeskukseen nimipalvelimen päivityksellä. Kun vaihto oli täysin toteutettu, oikeat rekisteripalvelut olivat saatavissa 10 minuutin kuluessa, mikäli rekisterinpitäjät käyttivät FQDN-verkkotunnuksia (muussa tapauksessa tarvittiin manuaalinen päivitys). Kahden tunnin kuluttua EURid päivitti FQDN-verkkotunnukset jälleen päädatakeskukseen. Sitä mukaa kuin .eu-rekisterinpitäjien nimipalvelimet löysivät taas FQDN-verkkotunnukset, järjestelmät vaihtoivat takaisin päädatakeskukseen. Koko harjoituksen auditoi PricewaterhouseCoopers.

5.4.2. Turvallisuus

EURid järjesti koulutustilaisuuksia¹⁵ .eu-rekisterinpitäjille, jotta nämä edistäisivät DNSSECin käyttöä asiakkaidensa keskuudessa (DNSSEC on yhteyskäytäntö, joka on suunniteltu suojaamaan internetin käyttäjiä väärennetyiltä nimipalvelintiedoilta). Tätä kautta yhteyskäytäntö saataisiin edelleen leviämään muiden internet-toimijoiden käyttöön (internet-palveluntarjoajat, sivustojen ylläpitäjät jne.). Vuonna 2013 otettiin käyttöön ns. DNSSEC-alennus (0,02 euron alennus verkkotunnusmaksussa kutakin oikein allekirjoitettua verkkotunnusta kohti per kuukausi) DNSSECin käyttöönoton tukemiseksi rekisterinpitäjien tasolla.

5.4.3. Verkkourkinta ja muu haittatarkoituksessa harjoitettu toiminta

Rekisteri on jatkuvaluonteisesti pyrkinyt ehkäisemään verkkourkintaa (henkilötietojen kalastelua) ja muun tyyppistä vahingollista toimintaa verkossa¹⁶. Verkkotunnuksille tehdään kelpoisuusehtojen tarkastuksia¹⁷ ja uusista rekisteröinneistä pyritään jatkuvasti seulomaan epäilyttäviä toimintamuotoja ja muita poikkeavuuksia.

Rekisteri saa myös jatkuvasti yksityisiltä tietoturvaorganisaatioilta ja viranomaisilta¹⁸ tietoa epäilyistä tai todetuista väärinkäytöksistä.

Epäilyttävä verkkotunnus voidaan tietojen perusteella poistaa käytöstä. Käytöstä poistettujen epäilyttävien verkkotunnusten määrä pieneni raportointikaudella rajusti rekisterin toimien ansiosta: tammikuussa 2011 käytöstä poistettiin vain kaksi epäilyttävää verkkotunnusta (kun

¹⁵ Vuonna 2012 pidettiin kolme seminaaria: 17. huhtikuuta Bratislavassa, 11. toukokuuta Milanossa ja 31. heinäkuuta Budapestissa.

¹⁶ ”Verkkourkinnalla” (*phishing*) tarkoitetaan henkilötietojen ja käyttäjätietojen (käyttäjätunnusten, salasanojen jne.) hankkimista harhaanjohtamalla käyttäjiä esimerkiksi tekaistujen sähköpostien tai verkkosivustojen väärennösten avulla.

Verkkotunnusten varastoinnilla (*warehousing*) viitataan verkkotunnusten hankintaan ja hallussapitoon tarkoituksena myydä ne myöhemmin eteenpäin korkeammalla hinnalla.

Verkkotunnusten kaappaaminen (*cyber-squatting*) on toisen yksityisen tai organisaation omistaman tavaramerkin rekisteröintiä osaksi verkkotunnusta tai tällaisen tunnuksen kauppaamista tai hyödyntämistä vilpillisessä mielessä tarkoituksena hyötyä taloudellisesti tavaramerkin omistajan maineesta. Verkkotunnuskaapparit myyvät kaappaamia verkkotunnuksia tavaramerkkien haltijoille ylihintaan. Spekulaatiivista kauppaa verkkotunnuksilla käyviin viitataan myös termillä ”domains”.

¹⁷ Kelpoisuusehtojen osalta ks. asetuksen N:o 733/2002 4 artiklan 2 kohdan b alakohta. Rekisterillä on oikeus tarkastaa rekisteröinnin oikeellisuus (asetuksen N:o 874/2004 3 artikla). Rekisteröintiperiaatteiden mukaan rekisteröityjän on pidettävä henkilötietonsa täydellisinä ja ajantasaisina ja sähköpostiosoite toiminnassa rekisterin kanssa tapahtuvaa yhteydenpitoa varten; rekisterillä on oikeus mitätöidä verkkotunnus, jonka yhteystietona ilmoitettu sähköpostiosoite ei toimi.

¹⁸ Esimerkiksi Internet Identity, Arbor Network, MarkMonitor, Belgian valtiollinen tietokonerikollisuusyksikkö FCCU, Yhdysvaltain valtiovarainministeriön verohallintoyksikkö (IRS).

niitä tammikuussa 2010 oli ollut 81) ja vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ei ainuttakaan¹⁹.

Rekisteri on lisännyt vuoropuhelua lainvalvontaviranomaisten kanssa .eu-järjestelmän mahdollisen väärinkäytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Tämä johti komission, CERT-eu:n ja EURidin välisen yhteisymmärryspöytäkirjan tekemiseen ja allekirjoittamiseen lokakuussa 2012.

5.5. .eu-alueen käyttäjäprofiili

Kuluttajat rekisteröivät .eu-verkkotunnuksia moniin tarkoituksiin (liiketoiminta, sosiaalinen toiminta, erilaisten instituutioiden verkkopalvelut jne.). Tuorein selvitys²⁰ .eu-alueen alaisten verkkosivustojen käytöstä osoittaa, että noin 31,4 prosenttia niistä liittyy liiketoimintaan.

Kolmantena peräkkäisenä vuotena .eu-alueen tunnus on osoittanut vahvan liiketoimintaprofiilinsa ja ainutlaatuisen asemansa sellaisten suuryritysten ja pk-yritysten alueen tunnuksena, joiden toiminnalla on rajatylittävä ulottuvuus. Selvityksessä todetaan, että vanhemmat yleiset alueen tunnuksat (gTLD) ovat säilyttäneet tunnistettavat profiilinsa. Tärkein esimerkki on .org, jolla on hyvin suuri osuus yhteisöjen verkkosivustoista. Yleiset alueen tunnuksat poikkeavat tässä kansallisista maakohtaisista alueen tunnuksista (ccTLD), joita kaikkia käytetään hyvin samantyyppisiin tarkoituksiin. .eu-alueen tunnuksesta on paljon yhteistä sekä maakohtaisten alueen tunnuksien että tiettyjen yleisten alueen tunnuksien (lähinnä .net, mutta myös .biz ja .com) kanssa.

5.6. Verkkotunnuksia koskeneet oikeuskäsittelyt ja riidat

5.6.1. Unionin yleiseen tuomioistuimeen ja Euroopan unionin tuomioistuimeen viedyt tapaukset

Unionin yleinen tuomioistuin: ei tapauksia

Euroopan unionin tuomioistuin: 1 ennakkoratkaisuasiasia.

Brysselin muutoksenhakutuomioistuin antoi kaksi ”lensworld.eu”-asiaan (asia C-376/11 *Pie Optiek vs. Bureau Gevers*) liittyvää esikysymystä Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Heinäkuun 19. päivänä 2012 Euroopan unionin tuomioistuin totesi, että ”*Tilanteessa, jossa kyseinen aiempi oikeus on tavaramerkkioikeus, .eu-alueen tunnuksen perustamista ja käyttöä koskevista yleisistä toimintasäännöistä ja rekisteröintiä koskevista periaatteista 28.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 874/2004 12 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa on tulkittava niin, että termi ”aiempien oikeuksien käyttölupien haltijat” ei tarkoita henkilöä, jolle kyseisen tavaramerkin haltija on vain antanut luvan rekisteröidä omissa nimissään, mutta kyseisen tavaramerkin haltijan lukuun, verkkotunnuksen, joka on sama tai samankaltainen kuin mainittu tavaramerkki, niin, ettei kyseisellä henkilöllä kuitenkaan ole oikeutta hyödyntää mainittua tavaramerkkiä kaupallisesti sen tehtävän mukaisesti.*”

Brysselin muutoksenhakutuomioistuimen on määrä tehdä lopullisen ratkaisunsa syksyllä 2013.

¹⁹ Ks. EURidin raportti 4. vuosineljännekseltä 2012: http://www.eurid.eu/files/publ/quarterly_2012_Q4.pdf.

²⁰ ”Website usage trends among top-level domains”, marraskuu 2011, eurid.eu/insights.

5.6.2. Vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely

Kaikki .eu-verkkotunnusten haltijoiden väliset riidat tai .eu-rekisterin päätöksiä koskevat valitukset voidaan käsitellä vaihtoehtoisessa riidanratkaisumenettelyssä²¹ Prahassa sijaitsevassa välitystuomioistuimessa (Tšekin välimiesoikeus)²².

Useimmat valitukset tehdään .eu-verkkotunnusten haltijoita vastaan. Tämä johtuu siitä, että kuka tahansa voi käynnistää verkkotunnuksen haltijaa vastaan vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn ja väittää, että rekisteröinti on komission asetuksen N:o 874/2004 21 artiklan mukaisesti spekulatiivinen tai vilpillisessä mielessä tehty.

Kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana on nostettu keskimäärin 12 kannetta vuosineljännestä kohti²³ (ks. liite 3).

Vuonna 2011 välimiesoikeus teki 52 ratkaisua. Valituksista hyväksyttiin 73 prosenttia.

Vuonna 2012 välimiesoikeus teki 44 ratkaisua. Valituksista hyväksyttiin 81 prosenttia.

Vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn maksut perustuvat kustannusten kattamiseen²⁴.

Tšekin välimiesoikeus ja .eu-rekisteri ilmoittivat 27. kesäkuuta 2012 erityisestä maksualennuksesta, jotta Euroopan kansalaisilla olisi entistä paremmat mahdollisuudet hyödyntää vaihtoehtoisia riidanratkaisua .eu-alueeseen liittyvissä riidoissa. Perusmenettelyn kustannuksia vähennettiin 50 prosenttia 1. heinäkuuta 2012 alkaen vaihtoehtoisesta riidanratkaisumenettelystä tehdyn ulkoisen auditoinnin yhteydessä annettujen suositusten johdosta ("Vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely toimii hyvin, mutta auditoinnin mukaan maksualennus voisi lisätä palvelun näkyvyyttä ja parantaa sen käyttömahdollisuutta"). Sen jälkeen kun alennettu maksu otettiin heinäkuussa 2012 käyttöön, vaihtoehtoiseen riidanratkaisuun kuukaudessa vietyjen tapausten määrä on noussut keskimäärin 80 prosenttia.

5.6.3. Tuomioistuinkäsittelyt

Raportointikaudella EURid on ollut osapuolena seuraavissa asioissa:

Zheng: Zheng haki muutosta Brysselin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätökseen. Brysselin muutoksenhakutuomioistuin hylkäsi valituksen 21. syyskuuta 2010 tekemällään päätöksellä. Asian lopullisen sulkemisen jälkeen vuonna 2011 Zhengin hallussa olleet verkkotunnukset (yli 9 000) vapautettiin markkinoille yleisesti rekisteröitäviksi 24. lokakuuta 2011. Asian käsittely on päättynyt.

Ovidio: Osapuolet pääsivät sovintoratkaisuun helmikuussa 2011, minkä Brysselin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin virallisesti vahvisti päättäessään kaikki vireillä olleet menettelyt 9. syyskuuta 2011. Osana sovintoratkaisua Ovidio on maksanut EURidille 45 000 euroa. Asian käsittely on päättynyt.

Topeu (mm. sex.eu): Brysselin muutoksenhakutuomioistuimen päätös annettiin tiedoksi unkarilaiselle Sex Bt -yritykselle 4. elokuuta 2011. Valitusaika päättyi 4. joulukuuta 2011, ja 6. joulukuuta 2011 muutoksenhakutuomioistuimen päätöksestä tuli lopullinen. EURid aktivoi verkkotunnuksen sex.eu ensimmäisen alkuvaiheessa (sunrise period) valitun hakijan nimiin

²¹ Ks. asetuksen (EY) N:o 733/2002 4 artiklan 2 kohdan d alakohta ja komission asetuksen N:o 874/2004 johdanto-osan 15 kappale ja 22 ja 23 artikla.

²² EURidin sekä Tšekin kauppakamarin ja Tšekin maatalouskamarin välimiesoikeuden yhteistyöpöytäkirja (2005).

²³ Välimiesoikeuteen vietyjen tapausten määrä on pienentynyt huomattavasti vuoden 2006 noin 200 tapauksesta vuosineljännestä kohti nykytasolle.

²⁴ Ks. asetuksen (EY) N:o 733/2002 4 artiklan 2 kohdan d alakohta.

(Yellow Register On Line AB, jonka hakemus oli alun perin hyväksytty, mutta jonka verkkotunnus vireillä olleen tuomioistuinmenettelyn takia voitiin aktivoida vasta sen päätyttyä). Asian käsittely on päättynyt.

6. EMAS-REKISTERÖINTI

EURid käynnisti vuonna 2011 prosessin tullakseen Euroopan ensimmäiseksi EMAS-sertifioiduksi²⁵ rekisteriksi. Rekisteröinti saatettiin päätökseen 23. toukokuuta 2012. Rekisterinumero on BE-VL-000016.

EURid on alkanut eri aloitteiden puitteissa tiedottaa kaikille sidosryhmilleen sitoutumisestaan ympäristöystävällisempään internetiin. Euroopan parlamentissa Strasbourgissa järjestettiin 21.–23. toukokuuta 2012 tapahtuma, jossa EURidin EMAS-rekisteröinti käynnistettiin²⁶.

7. PÄATELMÄT

.eu-alue-tunnuksen toteutusmalli on onnistunut ja se toimii tuloksellisesti.

Viimeksi kuluneen kahden vuoden aikana .eu on vahvistanut asemaansa merkittävimpien ja suosituimpien alue-tunnuksien joukossa Euroopassa ja muualla maailmassa. Sen suosio on kestänyt, vaikka jäsenvaltioiden 27 maatunnuspohjaista alue-tunnusta ovat jatkaneet kasvuaan, vaikkakin hitaammin, ja tarjolla on myös yleisluonteisia alue-tunnuksia, kuten .com ja .org. Tätä kertomusta Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettaessa Kroatiasta on tullut Euroopan unionin 28. jäsen.

ICANN ei ole vielä tehnyt kansainvälistettyjen alue-tunnuksien merkkijonojen arviointiprosessiin muutoksia, jotka sallisivat hylätyn merkkijonon uudelleenarvioinnin (kreikan .eu, jonka hylkääminen johtui sen väitetystä erehdyttävästä samankaltaisuudesta muiden merkkijonojen kanssa). Komissio on pyytänyt ICANNia saattamaan tämän prosessin päätökseen mahdollisimman pian. Komissio on myös korostanut, että tulevaisuudessa ”pysyvää” hakemusmenettelyä koskevissa säännöissä olisi pystyttävä välttämään tarpeettomat viivästyksset. Tämä on yksi niistä periaatteellisista tavoitteista, joita komissio tulee ajamaan ICANNille neuvoja antavassa hallitustenvälisessä GAC-komiteassa.

Rekisterin taloudellinen tilanne pysyi vakaana vuosina 2011 ja 2012.

Tšekin välimiesoikeuden vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely suojaa osoitteita rekisteröivien tahojen oikeuksia kaikilla EU-kielillä. Komissio seuraa järjestelmän käyttöä. Järjestelmää koskeneessa auditoinnissa annettujen suositusten mukaisesti EURid on alentanut vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn käytöstä perittävää maksua, jotta voidaan parantaa sen käyttökelpoisuutta sellaisten yksityishenkilöiden ja pk-yritysten näkökulmasta, joilla on syytä uskoa, että kolmas osapuoli on oikeudetta rekisteröinyt heille kuuluvia .eu-alue-tunnuksen alaisia verkkotunnuksia.

Lähivuosina rekisterin olisi vahvistettava ja kehitettävä .eu-alue-tunnuksen julkisuuskuvaa eri kohderyhmien keskuudessa, jotta sen osuus Euroopan alue-tunnusmarkkinoilla kasvaisi ja yleinen tietoisuus siitä lisääntyisi. Siihen liittyvien palvelujen vakaus ja tietoturva on varmistettava alan parhaiden standardien mukaisesti. Kun otetaan huomioon alue-tunnustoiminnan dynaaminen luonne, rekisterin olisi pyrittävä jatkamaan ja laajentamaan vuoropuheluaan ja kokemustenvaihtoaan eurooppalaisen ja kansainvälisen internet-yhteisön

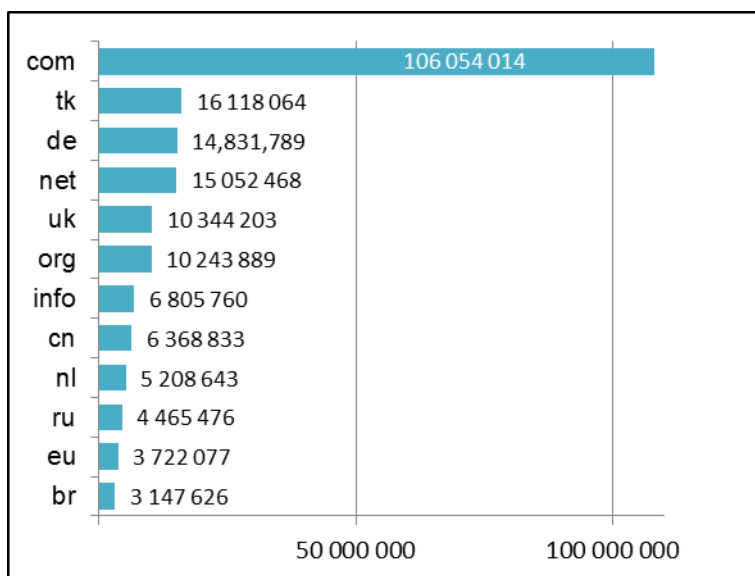
²⁵ EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä (EMAS) on väline, jonka avulla yritykset ja muut organisaatiot voivat arvioida ja vähentää ympäristövaikutuksiaan ja raportoida niistä.

²⁶ Lisätietoja EURidin ympäristösitoumuksista: <http://www.eurid.eu/en/about-us/going-green>.

kanssa. Komissio jatkaa lainsäädännössä säädetyllä tavalla tiivistä yhteistyötä rekisterin kanssa.

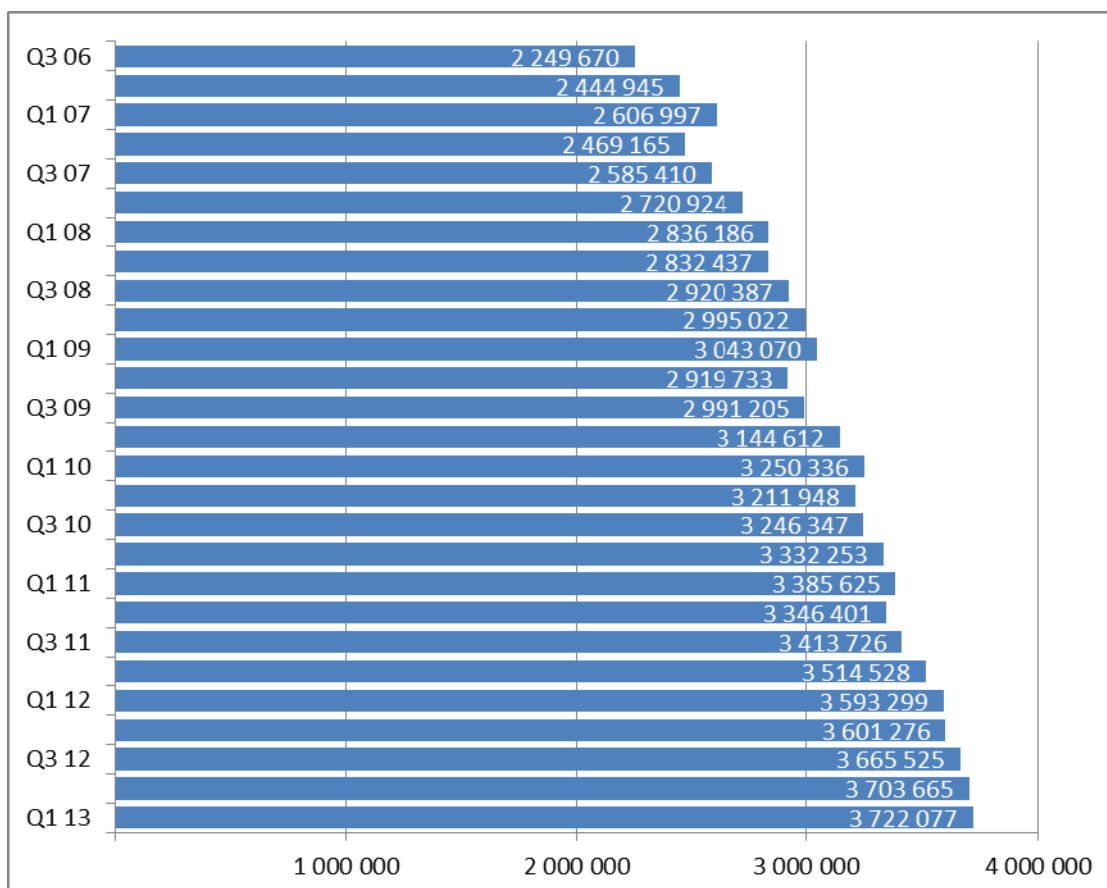
LIITTEET

LIITE 1: Maailman käytetyimmät aluetunnukset 31.3.2013

Lähde: EURidin neljännesvuosiraportti, 1. vuosineljännes 2013

LIITE 2: .eu-verkkotunnusten rekisteröinnit vuosineljänneksittäin

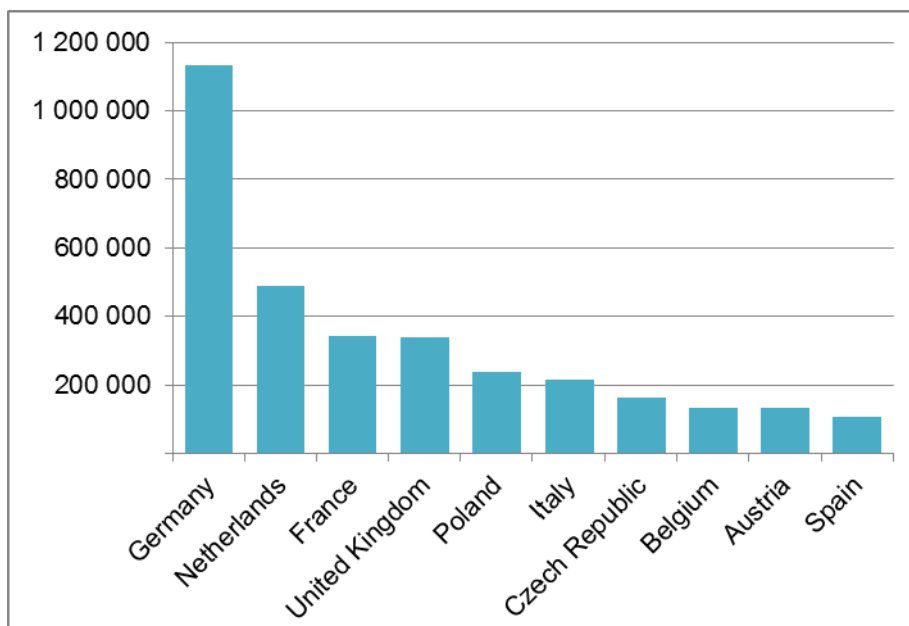

LIITE 3: Tšekin välimiesoikeuden .eu-asioissa tekemät päätökset

Vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn päätökset	2011				2011
	Hylätty	Hyväksytty	Valitus puutteellinen	Muut (valitus peruutettu, sovintoratkaisu)	Päätöksiä kuukaudessa
Tammikuu		2			2
Helmikuu	1	7			8
Maaliskuu		3	1	2	6
Huhtikuu		3	2		5
Toukokuu	1	3			4
Kesäkuu	1	3		1	5
Heinäkuu		5			5
Elokuu		1	1	1	3
Syyskuu		2	1		3
Lokakuu	1	4			5
Marraskuu		1		1	2
Joulukuu		4			4
Yhteensä	4	38	5	5	
Päätöksiä yhteensä vuodessa					52
Valitus hyväksytty					73 %

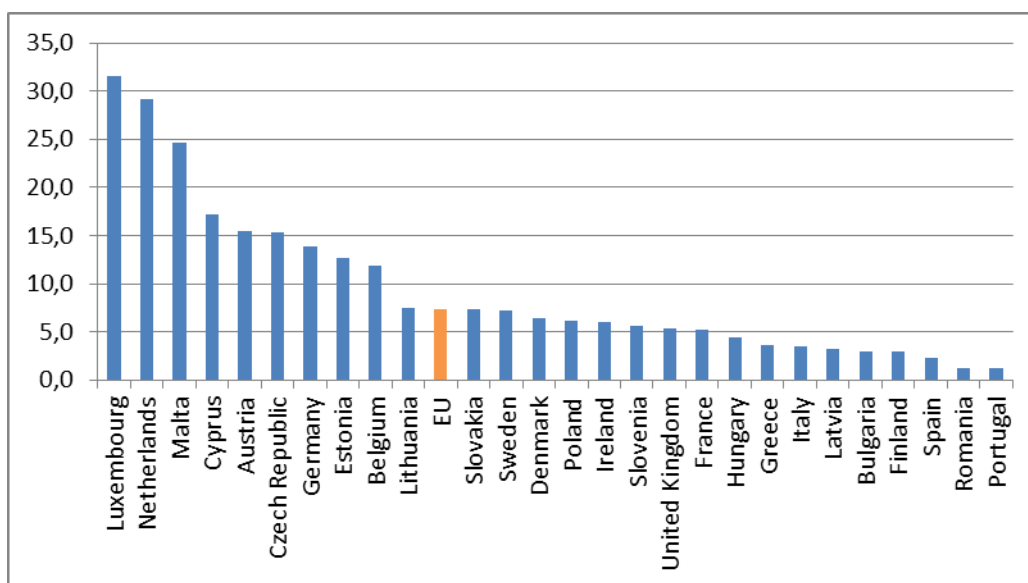
Vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn päätökset	2012				2012
	Hylätty	Hyväksytty	Valitus puutteellinen	Muut (valitus peruutettu, sovintoratkaisu)	Päätöksiä kuukaudessa
Tammikuu		2	1	1	4
Helmikuu		2	1		3
Maaliskuu		8			8
Huhtikuu		3		1	4
Toukokuu		7			7
Kesäkuu		1	1		2
Heinäkuu					0
Elokuu					0
Syyskuu		3			3
Lokakuu	2	3			5
Marraskuu		3			3
Joulukuu	1	4			5
Yhteensä	3	36	3	2	
Päätöksiä yhteensä vuodessa					44
Valitus hyväksytty					81 %

LIITE 4: .eu-verkkotunnusten kokonaismäärä rekisteröijän kotimaan perusteella

Lähde: EURidin neljännesvuosiraportti, 1. vuosineljännes 2013

LIITE 5: .eu-verkkotunnuksia 1 000 asukasta kohti

Lähde: EURidin neljännesvuosiraportti, 1. vuosineljännes 2013

LIITE 6: .eu-alue tunnuksen alaisia kansainvälisiä aluetunnuksia (IDN)

Vuosineljännes	IDN-nimiä	Osuus
Q4 2009	56 036	1,8 %
Q1 2010	62 609	1,9 %
Q2 2010	65 109	2,0 %
Q3 2010	67 074	2,1 %
Q4 2010	57 826	1,7 %
Q1 2011	56 961	1,7 %
Q2 2011	58 424	1,7 %
Q3 2011	58 332	1,7 %
Q4 2011	56 699	1,6 %
Q1 2012	58 455	1,6 %
Q2 2012	60 681	1,7 %
Q3 2012	61 752	1,7 %
Q4 2012	58 211	1,6 %
Q1 2013	57 157	1,5 %

Lähde: EURidin neljännesvuosiraportti, 1. vuosineljännes 2013